

Dodi, vidi, pričaj dalje

BOSNA I HERCEGOVINA

30 nezaboravnih destinacija

Amel Salihbašić

O knjizi:

Knjiga je podjeljena na 30 poglavlja, od kojih su 2 posvećena gradovima Mostaru i Sarajevu, a preostalih 28 ostalim područjima širom Bosne i Hercegovine. Na početku poglavlja nalazi se mapa područja i kratak uvod. U nastavku su detaljniji opisi i više fotografija pojedinačnih atrakcija i aktivnosti koje se mogu posjetiti, tj. napraviti u tom području.

U knjizi nećete naći preporuke za hotele i restorane, kao ni redove vožnje javnog prevoza.

Knjiga je objavljena na bosanskom, engleskom, njemačkom i turskom jeziku.

O autoru:

Amel Salihbašić rođen je u Sarajevu 1969. godine. Završio je studij računarske tehnike na elektrotehničkom fakultetu. Od završetka studija bavi se obradom podataka, poslovnom inteligencijom i data warehousing-om. Fotografijom je počeo da se bavi kroz svoja brojna putovanja. Zbog svoje fascinacije ljepotom Bosne i Hercegovine i želje da i drugi upoznaju njenu ljepšu stranu odlučio je da objavi ovu knjigu.

Fotografije na koricama:

1	2	4	5	6	11	12	13
	3	7	8				
		9	10	14	15	16	

- 1 - Karta BiH
- 2 - Višegrad
- 3 - Ušće Rakitnice
- 4 - Vijećnica - Sarajevo
- 5 - Stećak - Radimlja
- 6 - Bosanska kahva
- 7 - Stari most - Mostar
- 8 - Jahorina zimi
- 9 - Bjelašnica
- 10 - Neum
- 11 - Rafting na Neretvi
- 12 - Splavarenje na Drini
- 13 - Rijeka Krušnica
- 14 - Jajce
- 15 - Vjetrenica
- 16 - Štrbački buk na Uni

Amel Salihbašić

Dodī, vidi, pričaj dalje

BOSNA I HERCEGOVINA

30 nezaboravnih destinacija

Sadržaj

01. Rijeka Neretva - gornji tok
Rafting na rijeci Neretvi, Rijeka Rakitnica, Boračko jezero i okolina sela Glavatičevo, Grad Konjic, Titov bunker	4	08. Stolac i Počitelj
Rijeka Bregava, Grad Stolac, Nekropole stećaka Radimlja i Boljuni, Ilirski grad Daorson, Grad Počitelj	58
02. Rijeka Neretva - srednji tok
Jablaničko jezero, Rijeka Idbar, Grad Jablanica, Rijeka Drežanka, Rijeka Mostarska Bijela, Park prirode Blidinje, Planina Čvrstica	13	09. Jugoistočna Hercegovina
Rijeka Trebišnjica, Pećina Vjetrenica, Grad Trebinje, Vinska cesta, Okolina Trebinja	66
03. Prenj (bosanski Himalaji)
Markirane staze na planini Prenj, Staza Rujište - Bijele Vode - Prijedorac, Staza Idbar - Tisovica, Izletište Rujište	22	10. Rijeka Tara i NP Sutjeska
Rijeka Tara, Rafting na rijeci Tari, Nacionalni park Sutjeska	72
04. Blagaj i plato Podveležja
Naselje Blagaj, Vrelo rijeke Bune i Tekija, Velagića kuća, Rijeka Buna, Rijeka Bunica, Plato Podvelež	29	11. Grad Sarajevo
Bašćaršija, Muzeji u Sarajevu, Mostovi u gradu, Judaizam, Islam, Katoličanstvo, Pravoslavlje, Obilazak mahala, Sarajevska kuhinja	78
05. Grad Mostar
Stari most i kule Halebija i Tara, Stari grad - lijeva obala, Stambeni kompleksi, Stari grad - desna obala, Austrougarski uticaj	36	12. Okolina Sarajeva
Brdo Trebević, Aleja ambasadora, Jahanje, Naselje Ilidža, Vrelo Bosne, Vodopad Skakavac, Bosanska dolina piramida	92
06. Vinska cesta i Međugorje
Vinska cesta Hercegovine, Međugorje, Rijeka Trebižat, Grad Ljubuški, Vila Mogorjelo	46	13. Planina Bjelašnica
Vrh Opservatorija, Selo Umoljani, Kružna tura Umoljani - Lukomir - Umoljani, Selo Lukomir, Ski-centar Bjelašnica - Igman	98
07. Neum i neumsko zaleđe
Neumsko zaleđe, Grad Neum, Park Hutovo Blato	52	14. Planina Treskavica
Izlet na Treskavicu, Jezera na Treskavici	106
		15. Fojnica i Kraljeva Sutjeska
Prokoško jezero, Grad Fojnica, Naselje Kraljeva Sutjeska, Kraljevski grad Bobovac	110

16. Okolina Olova i Vareša
Visoravan Nišići, Zaštićeni pejzaž
Bijambare, Grad Olovo, Grad Vareš,
Sela Strica i Zaruđe, Selo Očevlje	116	24. Jajce i Plivska jezera
Grad Jajce, Plivska jezera, Mlinčići na Plivi,
Rijeka Pliva	164
17. Planine Jahorina i Romanija
Planina Jahorina, Jahorina zimi,
Planina Romanija	122	25. Skopaljska dolina
Izletište i skijalište Rostovo, Grad Bugojno,
Stari grad Prusac i dovište Ajvatovica,
Kule oko Bugojna, Rijeka Semešnica,
Humska kuća - odmor u planinskom selu	171
18. Rijeka Drina - gornji tok
Agroturizam, Grad Goražde i okolina,
Splavarenje niz Drinu i Taru, Rijeka Drina,
Grad Višegrad, Lovište Bijele Vode	128	26. Livno i okolina
Grad Livno, Franjevački samostan Gorica,
Okolina Livna, Divlji konji	176
19. Srebrenica i okolina
Jezero Perućac, Grad Srebrenica,
Memorijalni centar u Potočarima,
Izvor Guber	134	27. Banja Luka i NP Kozara
Grad Banja Luka, Termalne banje u i oko
Banja Luke, Rafting na rijeci Vrbas,
Rijeka Krupa, Nacionalni park Kozara,
Okolina NP Kozara	180
20. Sjeveroistočna Bosna
Grad Tuzla, Grad Gradačac,
Stari grad Srebrenik, Grad Brčko,
Planina Konjuh	139	28. Rijeka Sana - srednji tok
Rijeka Sana, Srednji tok rijeke Sane,
Pritoke rijeke Sane, Rijeka Dabar,
Rijeka Ribnik, Rijeka Sanica	186
21. Park Tajan i Kamenica
Kamene kugle, Izletište Kamenica,
Spomenik prirode Tajan, Stari grad Vranduk	146	29. Nacionalni park Una
Naselje Kulen Vakuf, Naselje Martin Brod,
Rijeka Unac, Rijeka Una, Rafting na rijeci
Uni, Grad Bihać, Okolina Bos. Petrovca	192
22. Region oko rijeke Usore
Grad Tešanj, Grad Doboj, Grad Maglaj,
Grad Teslić, Manastir Liplje, Jezero Jelen	152	30. Rijeka Una - srednji tok
Stari grad Ostrožac, Rafting na rijeci Uni,
Grad Bosanska Krupa, Stari grad
Bijela Stijena, Naselje Bosanska Otoka,
Rijeka Krušnica, Gradovi zapadno od Une	200
23. Planina Vlašić i Travnik
Planina Vlašić, Ljetni izleti na Vlašiću,
Vlašić zimi, Grad Travnik	158		

**Neretva kod
Glavatičeva**

**Prolazak
kroz kanjon**

**Početak
raftinga**

01. Rijeka Neretva - gornji tok

Gornji tok rijeke Neretve, od njenog izvora do grada Konjica, nudi razne mogućnosti za aktivan i relaksirajući odmor. Čist zrak, bistra voda i prirodno okruženje glavne su odlike ovog područja. Najveću popularnost u ovom regionu uživa opuštajući rafting kanjonom rijeke Neretve (1) sa obaveznom pauzom na ušću rijeke Rakitnice u rijeku Neretvu.

Osim raftinga posjetiocu se nudi: odmor na Boračkom jezeru (2) ili u okolini sela Glavatičevo (3), upoznavanje grada Konjica (4), posjeta Titovom bunkeru (5), bivšem tajnom atomskom skloništu, kao i izleti po okolnim planinama Prenju i Bjelašnici.

Rafting na rijeci Neretvi (1)

Rijeka Neretva duga je oko 225 km. Izvire ispod planine Zelengore i jedina je rijeka iz BiH koja se ulijeva u Jadransko more. Većim dijelom svog toka protiče kroz Hercegovinu, dok posljednja 22 km teče kroz Hrvatsku.

Rafting na rijeci Neretvi radi se na relaciji Glavatičevo - Džajdici. Dužina staze je oko 23 km, a samo spuštanje niz smaragdno zelenu rijeku obično traje 5 sati. Rafting je prikladan skoro za sve generacije. Veoma je popularan i godišnje ga napravi preko 10.000 posjetilaca.

Svi oni koji se odluče za rafting niz rijeku Neretvu, trebaju prvo ugovoriti termin sa jednim od rafting klubova iz Konjica. Učesnicima raftinga, dan obično počinje sa doručkom pored rijeke Neretve u kampu rafting kluba. Poslije jela, organizator prevozi učesnike do startne lokacije za rafting, koja se nalazi između Boračkog jezera i sela Glavatičevo. Ako nisu u žurbi, vozači obično naprave kraću pauzu na vidikovcu iznad Boračkog jezera. Po dolasku na startnu lokaciju, organizator raftinga svim učesnicima podijeli potrebnu opremu: neoprensko odjelo, sigurnosni prsluk i kacigu. Svaki čamac dobije iskusnog skipera za sigurno spuštanje niz zelenu ljepoticu Neretvu.

Za vrijeme raftinga svi učesnici mogu uživati u prelijepom kanjonu rijeke Neretve i mnogim vodopadima koji se slijevaju sa strana. Prva pauza se pravi na ušću Rakitnice u rijeku Neretvu. Zlatnožuta boja rijeke Rakitnice nikoga ne ostavi ravnodušnim.

U drugoj polovini raftinga pravi se još jedna pauza. U dogovoru sa organizatorom, skiper može da za učesnike raftinga pripremi roštilj na obali rijeke Neretve. Vrijeme pauze se može iskoristiti i za jedno nezaboravno kupanje u rijeci čija se voda u gornjem toku, bez straha, može i piti.

Rafting na Neretvi

Kanjon Neretve

Riječni galeb

Ušće Rakitnice

Rakitnica

Riječni rak

Rijeka Rakitnica

Rakitnica je duga 26 km, a najveća je pritoka u gornjem toku rijeke Neretve. Najvećim dijelom teče nepristupačnim i jednim od najvećih kanjona u Evropi, smještenim između planina Bjelašnice i Visočice. Ulaz u kanjon nalazi se na 1.150 m n.v. Nakon 21,5 km toka kroz kanjon, rijeka Rakitnica se ulijeva u rijeku Neretvu na 300 m n.v.

Ako ste avanturista i imate dobru kondiciju nekoliko rafting klubova iz Konjica organizuje spuštanje na mini čamcima (mini rafting) kroz ovaj teško prohodni kanjon. Hrabrima će ostati nezaboravno iskustvo.

Druga polovina raftinga

Kanjon Neretve

Pauza za roštilj i kupanje

Boračko jezero

Kaurško groblje

Boračko jezero (2) i okolina sela Glavatičevo (3)

Boračko jezero je najpoznatije prirodno planinsko jezero u BiH. Jezero ima dimenzije ca. 750 x 400 m i dubinu do 14 m. Jezero i njegova okolina nude laganu šetnju stazom oko jezera, kupanje, vožnju čamcem i biciklizam. Voda u jezero dotiče iz Boračkog potoka i više manjih pritoka, a otiče rijekom Šišticom koja se nakon 3 km, putem vodopada, spušta u rijeku Neretvu. Na putu do jezera, u mjestu Borci, nalazi se "Kaurško groblje", interesantna nekropola sa 121 stečkom. Ovo je samo jedna od 125 nekropola, sa preko 5.000 stećaka, koje se nalaze na području Konjica.

Selo Glavatičevo nalazi se ca. 30 km od Konjica u dolini rijeke Neretve. Okruženo je planinama idealnim za planinarenje, a na obalama Neretve u okolini, nalazi se više šljunkovitih plaža idealnih za relaksaciju. U blizini sela nalaze se kampovi više rafting klubova. Ručak u prirodnom ambijentu nudi ribogojilište Lađanica, na istoimenoj rijeci. Da bi se došlo do ribnjaka na izlazu iz Glavatičeva, prije mosta, potrebno je sa glavne ceste skrenuti desno na makadamski put. Put prolazi pored nekropole stećaka u selu Biskup. Nakon 2,5 km vožnje stiže se do ribnjaka. Nedaleko od ribnjaka nalazi se aktivna vodenica za mljevenja žita i vrelo rijeke Lađanice do kojeg vrijedi prošetati.

Neretva

Rafterski kamp

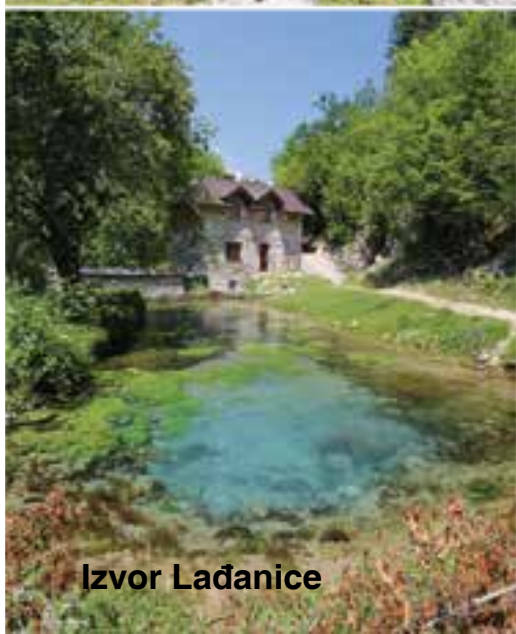

Cross motobike

Nekropola Biskup

Okolina Glavatičeva

Izvor Lađanice

Lađanica - Ribnjak

Konjic

Zavičajni muzej

Stari most

Okolina Starog mosta

Drvorezbarstvo

Grad Konjic (4)

Konjic je trgovački gradić na sjeveru Hercegovine. Simbol grada je Stari kameni most izgrađen 1682. g. Izgradnja mosta se pripisuje Haseći Ali-agi Kolakoviću, visokom dužnosniku u Istanbulu, rodnom iz Blagaja. Ovaj šestolučni most dug je 101,8 m i širok 5,25 m. Most je bio srušen 1945. g. prilikom povlačenja Njemaca, a ponovo obnovljen u izvornom obliku 2009. g. Oko mosta se nalazi dosta dućana i restorana. Pravi je užitek popiti tradicionalnu bosansku kafu u jednom od lokala pored Neretve.

Konjic je poznat i po drvorezbarstvu, čija se tradicija decenijama prenosila sa koljena na koljeno. Najpoznatije porodice koje se i danas bave ovim zanatom su porodice Nikšić (www.rukotvorine.com) i Mulić (www.drvorezbarstvo.com). Njihovi radovi su uvršteni u pokretno naslijeđe BiH. Obje porodice imaju svoje radionice i izložbene salone u gradu. U njima se mogu razgledati i kupiti originalno izrezbareni predmeti i komadi namještaja u bosanskom stilu.

U Konjicu vrijedi posjetiti Zavičajni muzej i njegov de-pandans u rodnoj kući poznatog putopisca i karikaturiste Zulfikara Zuke Džumhura (1920-1989). Zavičajni muzej se nalazi pored Starog mosta i svojim postavkama predstavlja tradicionalnu kulturu i običaje naroda koji su naseljavali ovaj dio Hercegovine. Šetajući gradom vrijedi razgledati: staru Repovačku džamiju, Pravoslavnu crkvu kao i Franjevački samostan iz XVI st. u kojem se nalaze galerija i knjižnica.

U centru grada na Neretvi nalazi se ribarski revir za fly-fishing (mušičarenje) sa kapitalnim primjercima ribe.

Odmor uz Neretvu

Bosanska kahva

Titov bunker

Ulaz u bunker

Titov bunker (5)

Ovaj vojni objekat pod imenom D-0, ispod planine Zlatar, građen je u potpunoj tajnosti 26 godina, od 1953. do 1979. g. Bunker ima površinu od ca. 6.500 m² i leži ca. 280 m ispod zemlje. Sastoji se od preko 100 klimatiziranih soba u kojima je 350 osoba moglo boraviti 6 mjeseci. Bunker je sagrađen sa namjerom da, u slučaju atomskog ili drugog rata, funkcionise kao centar vojnih operacija i sklonište za predsjednika Tita, njegovu porodicu i najbliže saradnike. Mogao je izdržati atomske udare do 25 kilotona.

Postavka bijenala

Bunker se danas koristi kao mjesto održavanje Bijenala savremene umjetnosti (www.bijenale.ba). Prvo Bijenale je održano 2011. g. i okupilo je 44 umjetnika iz 18 zemalja. Tada je postavljeno 50 umjetničkih djela koja su postala trajna postavka ovog objekta. Drugo Bijenale je održano od 26. aprila do 26. septembra 2013. g. U planu je da se bunker pretvori u muzej savremene umjetnosti.

Titovom bunkeru su trenutno moguće samo dogovorene grupe posjete preko turističke zajednice u Konjicu ili uz odobrenje Ministarstva odbrane BiH.

Jablaničko jezero

02. Rijeka Neretva - srednji tok

Srednji tok rijeke Neretve, od Konjica do Mostara, karakterišu tri akumulaciona jezera (Jablaničko, Grabovica i Salakovac), smještena između visokih vrhova planine Prenj (2103 m) na lijevoj strani, te planina Bitovnje (1700 m), Čvrstice (2226 m) i Čabulje (1786 m) na desnoj strani.

U ovom području posjetilac može: odmoriti na obalama Jablaničkog jezera (1), upoznati dolinu rijeke Idbar (2), posjetiti gradić Jablanicu (3), uživati u šetnji tokovima rijeke Drežnice (4) ili Mostarske Bijele (5), opustiti se u parku prirode Blidinje (6) ili napraviti planinarski pohod na planini Čvrstici (7).

Jablaničko jezero (1)

Jablaničko jezero je najveće akumulaciono jezero na rijeci Neretvi. Nastalo je 1953.g. izgradnjom lučne brane 5 km uzvodno od Jablanice. Jezero se prostire uzvodno sve do grada Konjica na dužini od ca. 20 km. Površine je 13 km² i dubine do 80 m.

Jezero ljeti zadržava visok nivo vode te privlači brojne kupače, ribolovce i ljubitelje sportova na vodi. Na obalama jezera pored naselja Lisičići i Ostrožac nalaze se uređene plaže, kao i više autokampova. Nivo jezera se tokom jeseni i zime spusti i preko 30 m, da bi se u proljeće jezero ponovo napunilo.

Plaža Lisičići

Impresum

1. Izdanje 2014

© Amel Salihbašić (autor, fotograf i izdavač)
Vienna
www.come-enjoy-bosnia.com
info@www.come-enjoy-bosnia.com

ISBN 978-3-9503785-0-4

Knjiga je prevedena na engleski, njemački i turski jezik.

Koncept i dizajn: Amel Salihbašić
Lektor: Merisa Drakovac
Štampa: Dobra knjiga d.o.o. Sarajevo

Porijeklo slika:

Sve slike u knjizi su vlasništvo Amela Salihbašića, osim:

Enis Ladanović: S. 6 do.l., S.106 g., s.g.l, do.l., S. 109 s.do.d., S. 127 s.do.d, do., S.179 do.l, do.d.

Ondrej Balcar: S. 196 g.l., s.g.l, s.do.l., do.l., S 197 g.d., s.g.d, s.do.d., do.d.

Ivan Bukovčan: S. 100 g.d., S. 101 s.g.l, s.g.d., S. 102 g.

Sabina Salihbašić S. 125 do.d., S 141 g. (prve tri)

Fikret Pendek: S 131 g.l., s.g.l, s.do.l., do.l.

Adnan Bešlija: S. 75 do.l.

Hasse Cazinac: S. 116 s.do.l.

(S. - stranica, g. - gore, do. - dolje, s. - sredina, l. - lijevo, d. - desno)

Ovo djelo i svi njegovi djelovi zaštićeni su autorskim pravima. Svaka upotreba bez dozvole autora je zabranjena. To se posebno odnosi na objavljivanje, kopiranje, prevode, imitacije, mikrofilmovanje, kao i pohranjivanje i prerada u elektronskim sistemima.

Sve informacije u ovoj knjizi su pažljivo istražene i provjerene. Međutim, razvoj događaja može dovesti da neke informacije zastare. Primjedbe i komentare čitalaca autor će rado prihvatiti. Molim pišite na info@www.come-enjoy-bosnia.com

Sve informacije bez garancije.

Printed in Bosnia and Herzegovina

Sadržaj:

01. Rijeka Neretva - gornji tok
02. Rijeka Neretva - srednji tok
03. Prenj (bosanski Himalaji)
04. Blagaj i plato Podveležja
05. Grad Mostar
06. Vinska cesta i Međugorje
07. Neum i neumsko zaleđe
08. Stolac i Počitelj
09. Jugoistočna Hercegovina
10. Rijeka Tara i NP Sutjeska
11. Grad Sarajevo
12. Okolina Sarajeva
13. Planina Bjelašnica
14. Planina Treskavica
15. Fojnica i Kraljeva Sutjeska
16. Okolina Olova i Vareša
17. Planine Jahorina i Romanija
18. Rijeka Drina - gornji tok
19. Srebrenica i okolina
20. Sjeveroistočna Bosna
21. Park Tajan i Kamenica
22. Region oko rijeke Usore
23. Planina Vlašić i Travnik
24. Jajce i Plivska jezera
25. Skopaljska dolina
26. Livno i okolina
27. Banja Luka i NP Kozara
28. Rijeka Sana - srednji tok
29. Nacionalni park Una
30. Rijeka Una - srednji tok

Ova knjiga nastala je iz želje autora da prikaže na najbolji način, kroz fotografije, dio prirodne i kulturne raznolikosti Bosne i Hercegovine. Za većinu ova zemlja je velika nepoznanica ili je poznata samo po ratnim zbivanjima iz '90- tih godina prošlog stoljeća.

Oni koji su već posjetili Bosnu i Hercegovinu znaju da ona nudi mnogo: uživanje u bistrim i hirovitim rijekama pogodnim za rafting i ribolov, prostrane planine privlačne za planinare i skijaše, brojne pećine, posjetu gradovima sa mnogim kulturno-historijskim spomenicima nastalim pod uticajima ilirske, rimske, vizantijske, osmanske, austro-ugarske i slavenske kulture, kao i bogat kulturno-društveni život. Ako Vas privlači bilo šta od gore navedenog, onda je ovo knjiga i destinacija za vas.

1. Izdanje,
208 Stranica, 1500 fotografija
www.come-enjoy-bosnia.com

ISBN 978-3-9503-7850-4

